

الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری

به انضمام: آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب
طرح‌های توسعه و عمران از سطح ملی تا محلی

ویژه آزمون‌های نظام مهندسی

(رشته شهرسازی)

به همراه کلیدواژه

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش

پایه یک و پژوهشگر نظام مهندسی

عنوان قراردادی:
عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:

وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت:

شماره کتابشناسی ملی:

ایران. قوانین و احکام و Iran. Laws, etc

الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و
عمران شهری / محمد عظیمی آقداش.

تهران: نوآور، ۱۳۹۹.

۱۵۲ص.

۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۸-۰۷

فیا مختصر.

فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی <http://opac.nlai.ir> قابل

دسترسی است.

۵۴۹۴۴۰۲

الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل

در طرح‌های توسعه و عمران شهری

مهندس محمد عظیمی آقداش

نوآور

۵۰۰ نسخه

۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۸-۰۷

مؤلف:

ناشر:

شمارگان:

شابک:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای ژاندارمری
نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸ طبقه دوم،
واحد ۶ تلفن: ۹۲ - ۶۶۴۸۴۱۹۱.

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و
مصنفان منسوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر
نوآور می‌باشد. لذا هرگونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل
هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس‌برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع
انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل صوتی یا
تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً
حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

نشر نوآور

لطفاً جهت دریافت الحاقات و اصلاحات احتمالی این کتاب به سایت انتشارات نوآور مراجعه فرمایید.

www.noavarpub.com

<https://telegram.me/noavarpub>

<https://www.instagram.com/noavarpub/>

۷	مقدمه.....	
۹	بخش اول / اسناد و قوانین بالادستی پدافند غیرعامل.....	
۱۰	اسناد بالادستی پدافند غیرعامل.....	
۱۰	سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴.....	
۱۱	سیاست‌های کلی نظام در امور پدافند غیرعامل.....	
۱۲	سیاست‌های کلی نظام در تدوین برنامه‌های پنج ساله پنجم توسعه.....	
۱۳	پدافند غیرعامل در برنامه پنجم توسعه.....	
۱۴	پدافند غیرعامل در سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه.....	
بخش دوم / دستورالعمل الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری		
۱۵	
۱۶	دستورالعمل مکان‌یابی مراکز حیاتی و حساس غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری.....	
۱۶	کلیات و مفاهیم الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	
۱۶	اهمیت الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	
۱۶	حوزه شمول دستورالعمل الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	
۱۷	واژگان کلیدی الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه.....	
۱۸	گروه‌بندی شهرها در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	
۲۴	تعاریف الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه.....	
۲۴	دامنه کاربرد الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	
۲۴	حوزه شمول الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	
۲۴	مراکز و تأسیسات مرتبط با دفاع غیرعامل.....	
۲۴	مراکز حیاتی و حساس.....	
۲۵	مراکز مهم.....	
۲۵	مراکز تأمین ایمنی و امدادسانی.....	
۲۶	گذرگاه آسیب‌پذیر.....	
۲۶	الزامات مکان‌یابی مراکز حیاتی و حساس.....	
۲۶	الزامات پیاده‌سازی دستورالعمل.....	
۲۶	الگوی مکان‌یابی.....	
۲۷	اصول و معیارهای مکان‌یابی.....	
۲۷	مکان‌یابی.....	
۴۳	معیارهای همجواری.....	
۴۳	استقرار تجهیزات و تأسیسات شهری.....	
۵۰	اصل چند عملکردی بودن فضا(چند منظوره بودن).....	
۵۲	معیار امنیت.....	
۵۴	معیار ظرفیت.....	
۵۶	معیار تجهیزات.....	
۵۸	معیار دسترسی.....	
۶۰	الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل و مکان‌یابی‌ها.....	

- ۶۰..... مکانیابی کلاسیک.....
- ۶۰..... مکانیابی مدرن(با تأکید بر سیستم اطلاعات جغرافیایی).....
- ۶۰..... مکانیابی ترکیبی.....

بخش سوم / راهنمای دستورالعمل الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح‌های

- توسعه و عمران شهری..... ۶۱.....
- راهنمای دستورالعمل الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری..... ۶۲.....
- تعاریف پایه دستورالعمل الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۶۲.....
- مراکز کلیدی در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۶۳.....
- معیارهای مکانیابی مراکز کلیدی با رویکرد پدافند غیرعامل..... ۶۴.....
- مراکز خطرزای شهری در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۷۰.....
- مراکز خطرزای غیرشهری در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۷۲.....
- جهت‌گیری توسعه شهر در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۷۳.....
- تعیین جهات توسعه شهرهای مرزی در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۷۳.....
- عوارض طبیعی در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۷۴.....
- استقرار موقت جمعیت در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۷۵.....
- زمین‌شناسی در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۷۸.....
- منابع آب در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۸۱.....
- جهت وزش باد در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۸۴.....
- آب‌های سطحی در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۸۵.....
- کاربری‌ها در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۸۶.....
- دسترسی‌ها در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۸۸.....
- کاربری‌های بزرگ مقیاس در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۸۹.....
- بافت شهری در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۹۰.....
- دسترسی‌ها و حمل و نقل در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۹۳.....
- تخلیه اضطراری..... ۹۴.....
- سطوح مختلف تخلیه اضطراری..... ۹۴.....
- تخلیه جمعیت در درون شهر از مناطق مورد تهدید به مناطق امن تر..... ۹۴.....
- تخلیه اضطراری جمعیت از مناطق شهری به مناطق امن تر بیرون از شهر..... ۹۵.....
- معیارهای طراحی مسیرهای تخلیه اضطراری جمعیت..... ۹۵.....
- برنامه تخلیه اضطراری در روسیه..... ۹۶.....
- زیرساخت‌های امداد و نجات در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۹۷.....
- کاهش خطر ریزش آوار در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۹۸.....
- الگوی توسعه شبکه معابر در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۹۹.....
- کاربری‌های چند منظوره در الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل..... ۱۰۱.....
- مترو..... ۱۰۱.....
- مزایای استفاده از سیستم مترو به‌عنوان پناهگاه..... ۱۰۳.....
- تونل‌های جاده‌ای شهری..... ۱۰۴.....
- پارکینگ‌های طبقاتی..... ۱۰۵.....
- فروشگاه‌های عمومی..... ۱۰۶.....

بخش چهارم / مقررات ملی ساختمان و پدافند غیرعامل.....	۱۰۷
مبحث بیست و یکم مقررات ملی ساختمان (پدافند غیرعامل).....	۱۰۸
پدافند غیرعامل.....	۱۰۸
تهدیدها در پدافند غیرعامل.....	۱۰۸
اهداف و دامنه کاربرد پدافند غیر عامل.....	۱۰۹
پدافند غیرعامل در شهرسازی.....	۱۱۰
پدافند غیرعامل در معماری.....	۱۱۰
سطوح عملکرد ساختمان‌ها در پدافند غیرعامل.....	۱۱۱
ملاحظات معماری و محوطه در پدافند غیرعامل.....	۱۱۱
جانمایی ساختمان در پدافند غیرعامل.....	۱۱۲
ورودی مجموعه‌های زیستی در پدافند غیرعامل.....	۱۱۲
دسترسی مجموعه‌های زیستی در پدافند غیرعامل.....	۱۱۲
طراحی حجم ساختمان در پدافند غیرعامل.....	۱۱۳
مسیرهای حرکت در پدافند غیرعامل.....	۱۱۴
فضاهای امن در پدافند غیرعامل.....	۱۱۴
زیرساخت‌های تأسیساتی در پدافند غیرعامل.....	۱۱۶
لانگومار، نشمین‌گاه چند منظوره.....	۱۱۷
نیمکت‌های مدولار هبی.....	۱۱۷
تراکم ساختمانی و فضاهای باز.....	۱۱۸

بخش پنجم / آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران از سطح ملی تا محلی

آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی و مقررات شهرسازی و معماری کشور.....	۱۲۳
فصل اول - تعاریف و طبقه‌بندی طرح‌ها، اختصارها و مراجع بررسی و تصویب.....	۱۲۴
فصل دوم - نحوه بررسی و تصویب طرح‌ها و مقررات شهرسازی و معماری.....	۱۳۱
فصل سوم - نحوه تشکیل شورای استان و بررسی و تصویب طرح‌ها در شورای مذکور.....	۱۳۴
فصل چهارم - نحوه تشکیل کمیته فنی و گروه‌های تخصصی شورای عالی و بررسی و تصویب.....	۱۳۹
فصل پنجم - نحوه تشکیل جلسات شورای عالی و چگونگی بررسی و تصویب طرح‌ها.....	۱۴۱
فصل ششم - نحوه تشکیل کمیسیون طرح‌های تفصیلی و گردش کار بررسی و تصویب طرح‌ها.....	۱۴۳
کلیدواژه.....	۱۴۷
منابع و مأخذ.....	۱۵۲

خواننده فرهیخته و بزرگوار

نشر نوآور ضمن قدردانی و ارج نهادن به اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارات بنابه تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آن‌ها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب با اشکالات، نواقص و یا ایرادهای شکلی یا محتوایی در آن برخورد نمودید، اگر اصلاحات را بر روی خود کتاب انجام داده‌اید پس از اتمام مطالعه، کتاب ویرایش‌شده خود را با هزینه انتشارات نوآور، پس از هماهنگی با انتشارات، ارسال نمایید، و نیز چنانچه اصلاحات خود را بر روی برگه جداگانه‌ای یادداشت نموده‌اید، لطف کرده عکس یا اسکن برگه مزبور را با ذکر نام و شماره تلفن تماس خود به ایمیل انتشارات نوآور ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب اعمال و اصلاح گردد و باعث ارتقا و هرچه پربرتر شدن محتوایی کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشند، متناسب با میزان اصلاحات، به رسم ادب و تشکر و قدرشناسی، نسخه دیگری از همان کتاب و یا چاپ اصلاح‌شده آن و نیز از سایر کتب منتشره خود را به عنوان هدیه، به انتخاب خودتان، برایتان ارسال می‌نماید، در صورتی که اصلاحات تأثیرگذار باشند در مقدمه چاپ بعدی کتاب نیز از زحمات شما تقدیر می‌شود. همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از پیشنهادهای، نظرات، انتقادات و راه‌کارهای شما عزیزان در راستای هرگونه بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند.

نشر نوآور

تلفن: ۰۲۱-۸۴۱۹۱۰۶۶۴

ستایش کنم ایزد پاک را که گویا و بینا کند خاک را

خداوند زمین و زمان را هزاران هزار مرتبه شکر و سپاس که توفیق روزافزون و مضاعف عنایت فرمود تا در سایه توجهات ائمه اطهار علیه السلام، کار تدوین کتاب «الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری» را در آستانه آزمون نظام مهندسی اسفند ماه ۱۳۹۸ به سرانجام رسانده، تا مورد استفاده داوطلبان عزیز و شرکت‌کنندگان گرامی در آزمون‌ها باشد.

در راستای تکمیل و تدوین مجموعه کتاب‌های آزمون نظام مهندسی ساختمان، و با توجه به اضافه شدن عناوین «راهنمای دستورالعمل الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری» و «آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران از سطح ملی تا محلی» به منابع آزمون رشته شهرسازی اسفند ماه ۱۳۹۸، مصمم شدیم تا کتاب «الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری» را به انضمام «آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران از سطح ملی تا محلی» جهت استفاده داوطلبان گرامی تدوین نمائیم.

امید آن که در سایه عنایت حضرت حق و توجهات آقا ولی عصر امام زمان، این اثر نیز همچون سایر کتاب‌های تألیفی در رابطه با منابع نظام مهندسی ساختمان به‌ویژه رشته شهرسازی، مورد توجه و استقبال عزیزان قرار گرفته و منبع موثق و قابل قبولی برای داوطلبان عزیز شرکت‌کننده در آزمون‌ها باشد.

توفیقات روزافزون ایران و ایرانی را آرزومندیم

محمد عظیمی آقداش

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۰، برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر نوآور است. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب، اشکال، نمودارها، جداول و تصاویر این کتاب، در دیگر کتب، مجلات، نشریات، سایت‌ها و موارد دیگر، و نیز هر گونه بهره‌برداری از مطالب این کتاب تحت هر عنوانی از قبیل چاپ، فتوکپی، اسکن، تایپ از آن، تهیه فایل پی‌دی‌اف و عکس‌برداری از کتاب، و همچنین هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، الکترونیکی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره بدون اجازه کتبی، از نشر نوآور ممنوع و غیرقانونی بوده و شرعاً نیز حرام است، و متخلفین تحت پیگرد قانونی و قضایی قرار می‌گیرند.

با توجه به اینکه هیچ کتابی از کتب نشر نوآور به صورت فایل ورد یا پی‌دی‌اف و موارد این‌چنین، توسط این انتشارات در هیچ سایت اینترنتی ارائه نشده است، لذا در صورتی که هر سایتی اقدام به تایپ، اسکن و یا موارد مشابه نماید و کل یا قسمتی از متن کتب نشر نوآور را در سایت خود قرار داده و یا اقدام به فروش آن نماید، توسط کارشناسان امور اینترنتی این انتشارات، که مسئولیت اداره سایت را به عهده دارند و به طور روزانه به بررسی محتوای سایت‌ها می‌پردازند، بررسی و در صورت مشخص شدن هر گونه تخلف، ضمن اینکه این کار از نظر قانونی غیر مجاز و از نظر شرعی نیز حرام می‌باشد، و کیل قانونی انتشارات از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پلیس فتا (پلیس رسیدگی به جرایم رایانه‌ای و اینترنتی) و نیز سایر مراجع قانونی، اقدام مقتضی به عمل آورده، و طی انجام مراحل قانونی و اقدامات قضایی، خاطیان را مورد پیگرد قانونی و قضایی قرار داده و کلیه خسارات وارده به این انتشارات و مؤلف از متخلفان اخذ خواهد شد.

همچنین در صورتی که هر یک از کتابفروشی‌ها، اقدام به تهیه کپی، جزوه، چاپ دیجیتال، چاپ ریسو، آفست از کتب انتشارات نوآور نموده و اقدام به فروش آن نمایند، ضمن اطلاع رسانی تخلفات کتابفروشی مزبور به سایر همکاران و مؤذعین محترم، از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اتحادیه ناشران، و انجمن ناشران دانشگاهی و نیز مراجع قانونی و قضایی اقدام به استیفای حقوق خود از متخلف می‌نماید.

خرید، فروش، تهیه، استفاده و مطالعه از روی نسخه غیراصل کتاب، از نظر قانونی غیرمجاز و شرعاً نیز حرام است.

انتشارات نوآور از خوانندگان گرامی خود درخواست دارد که در صورت مشاهده هر گونه تخلف از قبیل موارد فوق، مراتب را با از طریق تلفن‌های انتشارات نوآور به شماره‌های ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱ و ۰۹۱۲۳۰۷۶۷۴۸ و یا از طریق ایمیل انتشارات به آدرس info@noavarpub.com و یا از طریق منوی تماس با ما در سایت www.noavarpub.com به این انتشارات ابلاغ نمایند، تا از تزییع حقوق ناشر، پدیدآورنده و نیز خود خوانندگان محترم جلوگیری به عمل آید، و در راستای انجام این امر مهم، به عنوان تشکر و قدردانی، از کتب انتشارات نوآور نیز هدیه دریافت نمایند.

بخش اول

اسناد و قوانین بالادستی پدافند غیرعامل

اسناد بالادستی پدافند غیر عامل

سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴

جامعه ایرانی در افق چشم‌انداز بیست ساله ویژگی‌هایی زیر خواهد داشت:

۱- توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود، متکی بر اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی، ملی و انقلابی، با تأکید بر مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی‌های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان‌ها و بهره‌مندی از امنیت اجتماعی و قضایی.

۲- برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی.

۳- امن، مستقل و مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه‌جانبه و پیوستگی مردم و حکومت.

۴- برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، تبعیض و بهره‌مند از محیط زیست مطلوب.

۵- فعال، مسئولیت‌پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت‌مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن.

۶- دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقاء نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.

۷- الهام‌بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم‌سالاری دینی، توسعه کارآمد، جامعه اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تأثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای بر اساس تعالیم اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی (ره).
۸- دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

سیاست‌های کلی نظام در امور پدافند غیرعامل - ابلاغی ۲۹ بهمن ۱۳۸۹

- ۱- تأکید بر پدافند غیرعامل که عبارت است از مجموعه اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری، تداوم فعالیت‌های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می‌گردد.
- ۲- رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل از قبیل انتخاب عرصه ایمن، پراکنده‌سازی یا تجمیع حسب مورد، حساسیت‌زدایی، اختفاء، استتار، فریب دشمن و ایمن‌سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت به‌ویژه در طرح‌های آمایش سرزمینی و طرح‌های توسعه آینده کشور.
- ۳- طبقه‌بندی مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت به حیاتی، حساس و مهم و روزآمد کردن آن در صورت لزوم.
- ۴- تهیه و اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل (با رعایت اصل هزینه-فایده) در مورد مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت (نظامی و غیر نظامی) موجود و در دست اجراء بر اساس اولویت‌بندی و امکانات حداکثر تا پایان برنامه ششم و تأمین اعتبار مورد نیاز.
- ۵- تهیه طرح جامع پدافند غیرعامل در برابر سلاح‌های غیرمتعارف نظیر هسته‌ای، میکروبی و شیمیایی.
- ۶- دو یا چند منظوره کردن مستحدثات، تأسیسات و شبکه‌های ارتباطی و مواصلاتی در جهت بهره‌گیری پدافندی از طرح‌های عمرانی و به‌ویژه در مناطق مرزی و حساس کشور.

- ۷- فرهنگ‌سازی و آموزش عمومی در زمینه به کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در بخش دولتی و غیردولتی، پیش‌بینی مواد درسی در سطوح مختلف آموزشی و توسعه تحقیقات در زمینه پدافند غیرعامل.
- ۸- رعایت طبقه‌بندی اطلاعات طرح‌های پدافند غیرعامل.
- ۹- ممانعت از ایجاد تأسیسات پرخطر در مراکز جمعیتی و بیرون بردن این‌گونه تأسیسات از شهرها و پیش‌بینی تمهیدات ایمنی برای آن دسته از تأسیساتی که وجود آنها الزامی است و ممانعت از ایجاد مراکز جمعیتی در اطراف تأسیسات پرخطر با تعیین حریم لازم.
- ۱۰- حمایت لازم از توسعه فناوری و صنایع مرتبط مورد نیاز کشور در پدافند غیرعامل با تأکید بر طراحی و تولید داخلی.
- ۱۱- به‌کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در مقابله با تهدیدات نرم‌افزاری و الکترونیکی و سایر تهدیدات جدید دشمن به منظور حفظ و صیانت شبکه‌های اطلاع‌رسانی، مخابراتی و رایانه‌ای.
- ۱۲- پیش‌بینی ساز و کار لازم برای تهیه طرح‌های مشترک ایمن‌سازی و ایجاد هماهنگی در سایر طرح‌ها و برنامه‌ها و مدیریت نهادهای مسئول، در دو حوزه پدافند غیرعامل و حوادث غیرمترقبه در جهت هم‌افزایی و کاهش هزینه‌ها.
- ۱۳- ایجاد مرکزی برای تدوین طراحی، برنامه‌ریزی و تصویب اصول و ضوابط، استانداردها، معیارها، مقررات و آیین‌نامه‌های فنی پدافند غیرعامل و پیگیری و نظارت بر اعمال آنها.

سیاست‌های کلی نظام در تدوین برنامه‌های پنج‌ساله پنجم توسعه

- تحکیم و ارتقاء امنیت پایدار، فراگیر و تضمین‌کننده اهداف و منافع ملی با تأکید بر:
- ۱- تقویت نقش مردم و اطلاعات مردمی در پیشگیری از تحرکات ضد امنیتی.
- ۲- تقویت و تعامل مؤثر دستگاه‌های اطلاعاتی، انتظامی و قضایی و هماهنگی بین آنها برای تأمین اشراف اطلاعاتی و مقابله با هر نوع اختلال در امنیت عمومی، اقتصادی و اجتماعی و مقابله با تهدیدهای نرم.

۳- ایجاد سامانه یکپارچه نرم‌افزاری اطلاعاتی، ارتقاء سطح حفاظت از اطلاعات رایانه‌ای، توسعه علوم و فناوری‌های مرتبط با حفظ امنیت سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی به منظور صیانت از فضای تبادل اطلاعات، تقویت فنی برای مقابله با تخلفات در فضاها، رایانه‌ای و صیانت از حریم فردی و عمومی.

۴- تقویت زیرساخت‌های انسجام و همبستگی ملی برای پیش‌گیری و مقابله با عوامل بروز گسست‌های هویتی، اجتماعی، فرهنگی و اعتقادی.

پدافند غیرعامل در برنامه پنجم توسعه

ماده ۱۹۸- به منظور کاهش آسیب‌پذیری زیرساخت‌ها، ارتقاء پایداری ملی، حفاظت از مردم و منابع ملی کشور و تضمین تداوم خدمات به آنان در راستای تکمیل چرخه دفاع غیرنظامی، اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف- تدوین استانداردهای فنی مورد نیاز پدافند غیرعامل طی سال اول برنامه

ب- ایجاد سامانه پایش، هشدار و خنثی‌سازی در خصوص تهدیدات نوین در مراکز حیاتی، حساس و مهم

ج- ایمن‌سازی و حفاظت از مراکز حیاتی، حساس و مهم کشور برای تداوم فعالیت امن و پایدار آنان

تبصره- پدافند غیرعامل فقط در حوزه تهدیدات دفاعی امنیتی است. دستورالعمل هماهنگی حوزه‌های پدافند غیرعامل و سازمان مدیریت بحران کشور با پیشنهاد مشترک دبیرخانه کمیته دائمی پدافند غیرعامل و سازمان مدیریت بحران به تصویب هیأت وزیران و تأیید ستاد کل نیروهای مسلح می‌رسد.

ماده ۱۹۹- پروژه‌های موضوع پدافند غیرعامل با پیشنهاد دبیر کمیته دائمی و تصویب رئیس کمیته دائمی به اجرا در خواهد آمد. موافقت‌نامه این‌گونه پروژه‌ها بین رئیس کمیته دائمی پدافند غیرعامل و معاونت مبادله خواهد شد.

ماده ۲۰۱- دولت موظف است به منظور تقویت بنیه دفاعی کشور و ارتقاء توان بازدارندگی نیروهای مسلح و حفاظت از تمامیت ارضی و امنیت کشور و آمادگی در برابر تهدیدات و حفاظت از منافع ملی، انقلاب اسلامی ایران و منافع حیاتی کشور و هوشمندسازی سیستم‌های دفاعی، اقدامات ذیل را در صورت تصویب فرماندهی کل نیروهای مسلح به عمل آورند.